

Številka: 007-40/2012/2

Datum:

Ministrstvo za pravosodje in javno upravo

Direktorat za zakonodajo s področja pravosodja

e-naslov: gp.mpju@gov.si

ZADEVA: Pripombe na predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o notariatu (EVA 2012-2030-0036)

Zveza: Vaš dopis št. 007-1015/2012/2, z dne 11. 7. 2012

Spoštovani,

Informacijski pooblaščenec v skladu z 48. členom Zakona o varstvu osebnih podatkov (ZVOP-1) v nadaljevanju daje pripombe na predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o notariatu, in sicer glede členov, ki se neposredno nanašajo na področje varstva osebnih podatkov in dostopa do informacij javnega značaja.

Predlagani popravki so označeni z odebeljenim ali prečrtanim besedilom, s sivo barvo pa so označeni še vedno sporni deli določb.

K 4. členu:

Predlagamo naslednje spremembe novega 5.a člena:

- ▶ *(1) Za potrebe opravljanja notarskih storitev, v skladu s tem zakonom ali drugimi zakoni, notar lahko pridobiva in **nadalje** obdeluje osebne in druge podatke **o strankah** oziroma dokazila o podatkih **iz vseh zbirk osebnih in drugih podatkov, s katerimi upravljajo državni organi, samoupravne lokalne skupnosti, javni zavodi*, javne agencije in druge pravne osebe javnega prava* ter nosilci javnih pooblastil in koncesionarji****.

Obrazložitev:

Beseda »nadalje« je potrebna zato, ker je tudi pridobivanje vrsta obdelave osebnih podatkov.

Upravljavci so ustrezneje poimenovani, kategorije istovrstnih upravljavcev združene, vrstni red naštevanja pa bolj primeren. Poleg tega se namesto vrste različnih poimenovanj - uradne evidence, javne knjige, registri in zbirke, uvaja enotni pojem »zbirke osebnih (in drugih) podatkov«, ki pokriva vse naštete kategorije.

Glede pojma »drugi pooblaščeni organi« ni jasno, za katere organe in za kakšna pooblastila gre; zato smo pojem nadomestili s pojmom »pravne osebe javnega prava«, saj menimo, da niste imeli v mislih upravljavcev v zasebnem sektorju. Tudi sicer ne vidimo nobenega tehtnega razloga, da bi se za notarje uvajale dostopne pravice v zvezi z zbirkami osebnih podatkov pri upravljavcih v zasebnem sektorju (podjetja, posamezniki, društva ipd.).

*Kljub zgoraj predlaganemu besedilu člena, izražamo resne pomisleke glede odpiranja dostopa do vseh možnih zbirk osebnih podatkov pri katerih koli upravljavcih, pa čeprav samo znotraj javnega sektorja. V primerjavi s

sedaj veljavnim zakonom je tako problematičen dostop do podatkov pri katerih koli javnih zavodih (npr. šole, zdravstveni domovi, bolnišnice, socialno varstveni zavodi, ZZV-ji, IVZ, RTV, ZZZS, ZPIZ in še mnogi drugi), koncesionarjih (npr. zasebni zdravstveni delavci, gozdna gospodarstva, dimnikarska služba itd.) in drugih osebah javnega prava (npr. nekatere zbornice, študentske organizacije, KAD itd.). Iz zakona ali obrazložitve ne izhaja, ali notarji za svoje delo resnično potrebujejo dostop do vseh osebnih podatkov (tj. do vseh kategorij osebnih podatkov, vseh in celotnih zbirk in glede kateregakoli posameznika) in do podatkov pri tako velikem številu upravljavcev. Ker menimo, da obstaja velika verjetnost, da je s to določbo kršeno načelo sorazmernosti, predlagamo:

- da se določba nanaša le na notarjeve stranke in
 - da se razmisli še o dodatnih omejitvah dostopnih pravic po kriteriju vrste upravljavca (npr. predlagamo, da se črta koncesionarje in druge osebe javnega prava) ali pa se vse potencialne upravljavce določno ter taksativno navede in se na ta način doseže omejitev (tako kot je to npr. v Zakonu o socialno varstvenih prejemkih) ali pa, da se razmisli o omejitvah po kriteriju kategorije potrebnih osebnih podatkov (tj. z naštevanjem vrst podatkov).
- ▶ (2) *Upravljalci iz **prejšnjega odstavka**, morajo brezplačno in **najkasneje v 10 dneh** posredovati notarju zahtevane podatke. Če se ti podatki obdelujejo v informatizirani obliki in je zagotovljena tehnična izvedljivost neposrednega elektronskega dostopa do teh podatkov, imajo notarji pravico do neposrednega in brezplačnega elektronskega dostopa, ki ga vključno z omogočanjem njihovega ustreznega prenosa podatkov zagotovi upravljavec evidenc ali zbirk osebnih podatkov.*

Obrazložitev:

Besedna zveza »najkrajši možni rok« ne predstavlja določitve roka, zaradi česar tudi ni mogoče sprožiti morebitnih postopkov zaradi neposredovanja podatkov oziroma zaradi zamude roka. Standardni rok na področju posredovanja osebnih podatkov je 15 dni. Če gre za papirno izmenjavo podatkov (v določenem delu je treba računati, da se izmenjava še vedno odvija na tak način), krajši rok od 10 dni ne bi bil razumen.

- ▶ (3) *Za pridobivanje in **nadaljnjo** obdelavo podatkov, ki predstavljajo davčno tajnost ali občutljive osebne podatke, mora notar pridobiti izrecno pisno privolitev stranke, na katero se podatki nanašajo. Notar mora na možnost, da podatke pridobi sam, stranko posebej opozoriti in ji ponuditi v podpis privolitev iz tega odstavka.*
- ▶ (4) *Za potrebe **ugotovitve ali presoje dejstev v zvezi z vodenjem postopka ali za odločanje v zapuščinskih zadevah** lahko notar, poleg podatkov iz prvega in tretjega odstavka tega člena, pridobiva in **nadalje** obdeluje tudi **osebne in druge podatke, s katerimi razpolagajo tudi drugi upravjalci, ki niso naštet** v prvem odstavku tega člena*. Upravljalci teh podatkov morajo brezplačno in **najkasneje v 10 dneh** posredovati notarju zahtevane podatke.*

Obrazložitev:

*Ne izključujemo sicer možnosti, da bi notarji za delo v zapuščinskih postopkih potrebovali še širše možnosti za pridobivanje osebnih podatkov, kot to omogoča prvi odstavek tega člena, toda v zakonu ali obrazložitvi ta nujnost (sorazmernost) ni razvidna. Ni jasno, v čem so zapuščinski postopki tako posebni in kakšna opravila obsegajo, da je notarjem treba nujno zagotoviti dostop do kakršnih koli podatkov, pri katerem koli upravljavcu. Zato predlagamo, da se v prvi fazi opravi tehten razmislek o tem, kateri podatki (oziroma podatki katerih upravljavcev) bodo resnično potrebni za učinkovito urejanje zapuščinskih zadev, in da se v drugi fazi določno in taksativno našteje zavezane upravljavce ali/in kategorije potrebnih osebnih podatkov. Poleg tega je treba v drugi fazi določiti še omejitve obdelave po kriteriju subjektov, na katere se osebni podatki nanašajo (npr. stranke, umrli, potencialni dediči, svojci umrlega ...).

- ▶ (5) *✗ Informacijski sistem notarja (kar vključuje tudi npr. notarske vpisnike in knjige) se, zlasti za namen prevzemanja osebnih podatkov, ki so potrebni za sestavo popolnih zapisov po tem zakonu, in pod pogoji iz prvega, tretjega in četrtega odstavka tega člena, lahko povezuje z zbirkami podatkov, ki jih vodijo državni organi, lokalne skupnosti ali nosilci javnih pooblastil. Povezovanje zbirk osebnih podatkov mora omogočati samodejno posodabljanje osebnih in drugih podatkov v zbirkah osebnih in drugih podatkov notarja, tako da je zagotovljena točnost in ažurnost osebnih in drugih podatkov. Povezovanje se praviloma izvaja z uporabo osebnega imena in enotne matične številke občana (EMŠO), glede oseb, ki nimajo EMŠO ali pa ta ni znan, pa **osebna imena in datuma rojstva ali drugega istega povezovalnega znaka.***

Obrazložitev:

Povezovanje zbirk osebnih podatkov je po našem mnenju treba omejiti na ciljne zbirke v rokah državnih organov, lokalnih skupnosti ter nosilcev javnih pooblastil in ne dopustiti povezovanja z zbirkami vseh možnih upravljavcev. Povezovanje namreč pomeni dodatno vrsto obdelave in zaradi tega tudi dodatna varnostna tveganja. Zato je tudi povezovanje treba v skladu z načelom sorazmernosti omejevati na primere, ki bodo v praksi resnično lahko prispevali k učinkovitemu vodenju poslov notarjev. Nadvse zaželeno bi bilo, če bi že zakon natančno določil, s katerimi konkretnimi zbirkami osebnih podatkov pri upravljavcih javnega sektorja naj bi se informacijski sistemi notarjev povezovali.

Menimo tudi, da morajo biti pogoji povezovanja vezani tudi na splošne določbe o dostopnih pravicah iz prvega, tretjega in četrtega odstavka tega člena.

- ▶ (6) *Notarska zbornica Slovenije sklene v imenu vseh notarjev dogovore o tehničnem izvajanju povezovanja **ali dostopanja ter o zagotavljanju postopkov in ukrepov za zavarovanje osebnih podatkov** z upravljavci osebnih podatkov in drugimi upravljavci zbirk podatkov iz prvega stavka petega odstavka tega člena in po potrebi določi tehnične standarde za izvajanje povezav.*

Obrazložitev:

Predlagamo, da se določba nanaša tudi na klasično e-dostopanje in ne samo na povezovanje. Ker pa so pri dostopanju in povezovanju posebnega pomena tudi ukrepi in postopki za fizično varstvo osebnih podatkov (zavarovanje), predlagamo, da dogovori vsebujejo tudi ta vidik.

K 9., 12., 20., 23. in 28. členu:

K določbam 9., 12., 20., 23. in 28. člena novele nimamo pripomb.

K 25. členu:

Predlagamo naslednje spremembe 108.a člena:

- ▶ *Zbornica vodi centralni register oporok in register sporazumov o odpovedi nevedenemu dedovanju.*
*Registra iz prvega odstavka tega člena se vodita kot informatizirani **zbirki** podatkov.*
Akt, ki ureja način dostopa izda zbornica v soglasju z ministrom, pristojnim za pravosodje.
Upravičenci za dostop do registrov iz prvega odstavka tega člena so: (...).

Obrazložitev:

Če gre za upravičence, katerih dostopnih pravic še ni določil noben zakon, morajo biti ti upravičenci natančno določeni v tem zakonu. Obdelave osebnih podatkov namreč ne sme določati podzakonski akt.

Hvala za sodelovanje in lepo pozdravljeni,

Informacijski pooblaščenec:
Nataša Pirc Musar, univ. dipl. prav.,
pooblaščenka